ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Λ. ΠΙΕΡΡΗΣ

ΚΥΚΛΟΣ ΚΕ'
ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2011 - 2012

ΑΝΘΡΩΠΟΓΟΝΙΑ
Φυσική Ιστορία του Ανθρώπου
Ή
Ανθρώπινη Φύση και Ανέλιξη
(από τις Δυναμερές Πρωταρχές
μέχρι την Ακμή της Τελειότητας)

Το 15ο τακτικό Σεμινάριο του φετινού 25ου Κύκλου θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 22 Μαρτίου του Σωτήριου και Αναγεννητικού έτους 2012 της Δημιουργικής Καταστροφής, στις 8.30 το βράδυ. Θέμα της συνάντησής μας θα είναι:

Η Πρωτοπορεία των Εξελίξεων στην Ανατολή:
Λέσβος – Σάμος - Ιωνία

Λόγω των κραταιών συμβολικών συντονισμών που εξηγώ παρακάτω, θα μιλήσουμε και γιαυτούς στην έσχατη παρούσα συγκυρία:

Άνοιξη – Ευαγγελισμός – Επανάσταση.
Το Νόημα του Τριπλού Συμβόλου
και η Τριπλή Προδοσία του ΝεοΕλληνισμού.

***

Οι συμβολισμοί είναι πανίσχυροι και συγκλίνοντες. Το σύμβολο καθ' εαυτό είναι πολυδύναμο. Αποτελεί εστία ενός διαφορικού πεδίου. Ενώνει φυσικά τη φυσική πολυειδία της πραγματικότητας. Είναι άξονας της κοσμικής ύπαρξης ο οποίος συνέχει τους δυο θεμελιώδεις νόμους του είναι: τον Νόμο της μέγιστης Διαφοροποίησης και τον Νόμο της Μέγιστης Ενότητας.
Είδαμε, με την ευκαιρία του Δ΄ ΑρχαιοΕλληνικού Συμποσίου στις παρελθούσες Χειμερινές Τροπές του Ηλίου, τον Συμβολισμό του Χρόνου περί τις τροπές αυτές. [Δείτε το σχετικό κείμενο στον ιστότοπο του Ινστιτούτου, www.philosophical-research.org, τμήμα Seminars, κατηγορία Αρχαιοελληνικά Συμπόσια – Παράπλευρες Εκδηλώσεις].
Όπως είδαμε, ο Συμβολισμός των Χειμερινών Τρόπων, εκφράζεται θεολογικά με τη δυναμική ταυτότητα (ενότητα πολυδιάστατη) Ηλίου – Διονύσου – Χριστού.
Οι τροπές και οι ισημερίες είναι συμβολικά υπομόχλια του Κόσμου και της Ιστορίας.
Η Εαρινή Ισημερία Ανοίγει τον Κόσμο από το κλείσιμο του Χειμώνα. Αρχίζει η Άνοιξη. Ο καιρός γλυκαίνει και η ευκρασία του κλίματος στην περιοχή μας αναδεικνύεται με ανείπωτη θελκτικότητα. Η γη οργά, η ζεστή θαλπωρή του φωτός την οχεύει, υγρή και λάγνα όπως είναι από τον σπερματικό Υετό του Ουρανού και από των ορεινών όγκων τη σπερματική εκροή με την τήξη των πάγων, σε μια ατέρμονα συνουσία. Η φύση εμφανίζει την ομορφιά της αέναης νιότης. Τα πάντα ηβάσκουν. Στην Άνοιξη ταιριάζει καλύτερα ο Πέπλος του παγκαλούς «Κόσμου» που έδωσε νυφικό δώρο ο Ζευς κατά τα αποκαλυπτήρια της αρχέγονης Χθονός. Να πώς περιγράφει τον Κοσμικό Ιερό Γάμο ο Φερεκύδης από την Σύρο, στον οποίο ο Πυθαγόρας μαθήτευσε (DK 21 B2):

Col. 1 ἀυ>τῷ ποιοῦσιν τὰ οἰκία πολλά τε καὶ μεγάλα. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐξετέλεσαν πάντα καὶ χρήματα καὶ θεράποντας καὶ θεραπαίνας καὶ τἆλλα ὅσα δεῖ πάντα, ἐπεὶ δὴ πάντα ἑτοῖμα γίγνεται, τὸν γάμον ποιεῦσιν. κἀπειδὴ τρίτη ἡμέρη γίγνεται τῷ γάμῳ, τότε Ζὰς ποιεῖ φᾶρος μέγα τε καὶ καλὸν καὶ ἐν αὐτῷ ποικίλλει Γῆν καὶ Ὠγηνὸν καὶ τὰ Ὠγηνοῦ δώματα...
Col. 2 βουλόμενος> γὰρ σέο τοὺς γάμους εἶναι τούτῳ σε τιμῶ. σὺ δέ μοι χαῖρέ τε καὶ σύνισθι. ταῦτά φασιν ἀνακαλυπτήρια πρῶτον γενέσθαι· ἐκ τούτου δὲ ὁ νόμος ἐγένετο καὶ θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν. ἡ δὲ μι<ν ἀμείβε>ται δεξαμ<ένη εὐ τὸ φᾶ>ρος...

Στο Αττικό Σεληνιακό Μηνολόγιο, η εποχή μετά την Εαρινή Ισημερία αντιστοιχεί στον Μουνυχιώνα. Την 4η του Μουνυχιώνος ήταν η εορτή του θεού Έρωτα. Σε επιγραφή του 5ου αιώνα π.Χ. χαραγμένη πάνω στον βράχο στη βόρεια πλευρά της Ακρόπολης αναφέρεται: «τῷ Ἔρωτι ἡ ἑορτὴ τετράδι ἰσταμένου Μουνυχιῶνος μηνός» (Broneer, Hesperia, I, 1932, 43

sq.).
Και λίγες ημέρες μετά την Εαρινή Ισημερία, στις 25 Μαρτίου του νέου Μηνολογίου, εορτάζεται η Πανάμωμος Σύλληψις της Θεοτόκου. Το Θείο Πνεύμα εισέρχεται εις αυτήν και γονιμοποιεί τη σάρκωση του Θεού Λόγου. Ένας νέος Ιερός Γάμος συντελείται.
Ο Λόγος που συλλαμβάνεται από την Παρθένο είναι ο προαιώνιος Δημιουργικός Λόγος, ο Θεός ως Δημιουργός. Και αντίστοιχα (DK 21 B3): «ὁ Φερεκύδης ἔλεγε ἐιὲ Ἔρωτα μεταβεβλῆσθαι τὸν Δία μέλλοντα δημιουργεῖν». Ο Ζεύς έγινε Έρωτας όταν επρόκειτο να δημιουργήσει τον κόσμο, γιατί η δημιουργική κοσμική δύναμη είναι ο Έρωτας.
Κάθε χρόνο, η Άνοιξη επαναλαμβάνει την αρχική Δημιουργία του Κόσμου από τον Θεό. Κάθε χρόνο, με αδήριτη περιοδικότητα, επαναλαμβάνεται ο Ιερός Γάμος της Κοσμικής Γονιμότητας. Και έτσι κάθε χρόνο τέτοια εποχή ακμάζει πάλι η κοσμική ύπαρξη. Ξαναγεννιέται, αναγεννάται, ανανεώνεται. Η πάσα φύση, όλα τα κοσμικά όντα αγαλλιάζουν και χαίρονται τον Μέγα Ευαγγελισμό: ξαναέρχεται η ήβη στον γερασμένο κόσμο – κάθε χρόνο. Το Μυστήριο της Σωτηρίας φανερώνεται στην ίδια την κοσμική ύπαρξη. Αρχέτυπο αυτού του Μυστηρίου είναι το Μυστήριο της Ενσάρκωσης: ο Ευαγγελισμός της Παρθένου, η Σύλληψη του Θεού Λόγου, το θαύμα της συμπερίληψης στην κτιστή μήτρα του δημιουργικού σπέρματος, του άκτιστου Σπερματικού Λόγου.
Ο Ζευς γίνεται Έρως όταν βουληθεί να δημιουργήσει, και προβαίνει στον Ιερό Γάμο. Ο Δημιουργός Ζευς καταπίνει τον Πρωτόγονο Φάνητα για να δημιουργήσει στο Ορφικό σύμπαν. Ο Φάνης είναι το Δημιουργικό Φως που εξεφάνθη από το Σκότος της Νυκτός: όπως κάθε δημιουργική σύλληψη είναι μια έλλαμψη φωτός στο γόνιμο σκοτάδι της μήτρας της ύπαρξης. Και ως δημιουργικό φως που διεισδύει στον ζόφο της Μεγάλης Μητέρας από τον οποίο ανεδύθη, την γονιμοποιεί δια της Ιερογαμίας που διαπράττει. Ο Φάνης είναι έμπλεως των σπερματικών λόγων του παντός, που ρέουν από τη μυστική κεφαλή του:
«ὄμβρον ἀθέσφατον καταχεῦαι τὸν Φάνητα -
ἀπὸ τὴν εἀυτοῦ ἄκρας κορυφῆς», υμνούσαν οι Ορφικοί Λόγοι (OF 84).

Ο αθέσφατος όμβρος είναι το «κλυτὸν σπέρμα» του παντός, και όλων των θεών, που χύνεται από τον Φάνητα:
δαίμονα σεμνόν,
Μῆτιν σπέρμα φέροντα θεῶν κλυτόν, ὅν τε Φάνητα
Πρωτόγονον μάκαρες κάλεον κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον.
(OF 85)
Αυτόν τον φεγγοβόλο Φάνητα του Σπερματικού Φωτός καταπίνει ο Ζευς για να δημιουργήσει (OF 85; 82). Αυτός ο «Σεμνός Δαίμων» είναι ο «Αιδοίος» τον οποίο καταπίνει ο Ζευς στην αρχαϊκή Ορφική Θεογονία που σχολιάζει ο Πάπυρος του Δερβενιού:
ἀιδοῖον κατέπινεν, ὃς ἀιθέρι ἔκθορε πρῶτος
(col. XIII.4)
(διορθώνω «ἀιθέρι» ή «ἀιθέρος» – στον αιθέρα ή από τον αιθέρα – αντί του «ἀιθέρα» του Παπύρου).
Έκθορε, από το ἐκθρώσκω, σημαίνει βασικά ξεπήδησε, όπως στο ἔκθορε δίφρου, πήδησε έξω από τον δίφρο (Ιλιάς, 16.427). [Αυτή η σύνταξη με γενική ενισχύει το “αιθέρος” στον Ορφικό στίχο παραπάνω]. Αλλά το ρήμα σημαίνει και ξεπετάγομαι από τη μήτρα, γεννώμαι, cf. Ομηρικός Ύμνος στον Απόλλωνα, 117-9 (η Λητώ στη Δήλο έτοιμη επιτέλους να

γεννήσει):
ἀμφὶ δὲ φοίνικι βάλε πήχεε, γοῦνα δ ἔρεισε
λειμῶνι μαλακῷ, μείδησε δὲ γαῖα ὑπένερθεν·
ἐκ δ ἔθορε πρὸ φόως δέ, θεαὶ δ ὀλόλυξαν ἅπασαι.
Ξεπήδησε έξω στο φως = γεννήθηκε. (Cf. Ὕμνος στον Ερμή, 12. Ιλιάς Τ 118. Γενικότερα = ξεπετάχτηκε εκτός, Ησίοδος, Θεογονία, 281. Πανύασσις, Fr. 5 Kinkel = 8 Bernabe).
Ο φιλόσοφος του Παπύρου του Δερβενιού (ο Αρχέλαος, υποστηρίζω) συνδέει (col. XXI) το θρώσκω (και θόρνυμι), ξέθορε, με τον «θορό» (και «θορή») που σημαίνει το γενετήσιο σπέρμα: Θορή, Αλκμαίων (DK 24 B3) από τον 6ο αιώνα π.Χ., Ηρόδοτος 3.101. Θορός, Ηρόδοτος 2.93, Ιπποκρατικό Corpus, Περί Νούσων, Β 76 (II p. 265 Kühn). Αριστοτέλης, Περί Ζῴων Ἱστορίαι, 509b2. Θορός είναι αυτό που εκτινάσσεται σαν πήδαξ, που πηδάει έξω από τον φαλλό. Ο Ησύχιος μας δίνει τις βασικές έννοιες, s.v. θορός: βάτης (i.e. επιβήτωρ), ἀφροδισιαστής. ὀχεία (i.e. συνουσία). η έκκρισις του σπέρματος. Και σαφέστατα το Λεξικό του Κυρίλλου: θορὸς οὑ σπόρος οὗ ἀνθρώπειος, παρὰ τὸ μεθ ὁρμῆς πέμπεσθαι. Θόρνυσθαι είναι το αφροδισιάζειν (Πάπυρος του Δερβενιού, col. XXI). Μια έξοχη γλαφυροπονηρή περιτροπή υπόκειται στον τίτλο μιας κωμωδίας του Αντιφάνη: «Θορίκιοι ἡ Διορύττων». Αναφορά στα Λαυρεωτικά Λατομεία στον Θορικό, αλλά και στον διορύττοντα δια του φαλλού του. Το μόνο σωζόμενο απόσπασμα δείχνει με πολυτελή φαντασία σε κάποιον ηδυπαθή (Fr. 105 PCG vol. II p. 367).
Στον ορφικό στίχο που προανέφερα από τον Πάπυρο του Δερβενιού (col. XIII.4) ο φιλόσοφος εκλαμβάνει το «αιδοίον» [επίθετο = σεβαστός, δεόμεστος όπως στο
Πρωτογόνου βασιλέως ἀιδοίου
(col. XVI.3)]
ως ουσιαστικό με αναφορά στα membrum virile, στα ανδρικά γεννητικά όργανα. Και θεωρεί ότι για την Ορφική Θεογονία ο Φάνης είναι το Κοσμικό Αρσενικό Αιδοίο, υπονοουμένου του Ἡλιου, col. XIII.7-10:

ἐν τοῖς α[ιδοίο]ις ὁρῶν (sc. ὁ Ορφεύς) τὴν γένεσιν τοὺς ἀνθρώπου[ς
νομίζον[τας ε]ἶναι τούτωι ἐχρήσατο, ἄνευ δὲ τῶν
ἀιδοίων [οὐ γίν]εσθαι, ἀιδοίωι ἐικάσας τὸν ἥλιο[ν·
ἄνε[υ γὰρ τοῦ ηλίου] τὰ ὄντα τοιαῦτα οὐχ οἷόν [τ ἦν
γεν[έσθαι etc.

Ότι ο Ορφεύς παρομοίωσε τον Ήλιο με (κοσμικό) αιδοίο αντλώντας από την γνώμη των ανθρώπων που θεωρούν ότι η γένεση βρίσκεται στα αρσενικά αιδοία, και χωρίς αυτά δεν γίνεται – όπως ακριβώς η διακόσμηση της ύπαρξης δεν θα ήταν οία είναι χωρίς τον Ήλιο.
Ο Ησύχιος παραδίδει μια γλώσσα κατά την οποία ο Απόλλων ελατρεύετο ως Θοράτης στη Σπάρτη: «Θοράτης· Ἀπόλλων, παρὰ Λάκωσιν». Θοραίος καλείται ο Απόλλων από τον Λυκόφρονα, v. 352, στο οποίο χωρίο τα Σχόλια εξηγούν: Θοραῖον· τὸν σπερμογόνον καὶ γεννητικόν. Ἀπόλλωνος ἐπώνυμον.
Και s.v. Θόρναξ· …ἢ ἱερὸν Ἀπόλλωνος ἐν τῇ Λακωνικῇ· ἀπὸ Θόρνακος. Θόρναξ Ἀπόλλων. (Έτσι διορθώνω τη στίξη του κειμένου ακολουθώντας τον Meursius. Το Θόρναξ ήταν ιερό επίθετο του Απόλλωνος. Απόλλων ο Επιπηδών και Σπερματίας). Θόρναξ ήταν τοποθεσία στη Λακωνική, cf. Ηρόδοτος, I, 69· Παυσανίας III, 10. Και βουνό στην Κορινθία, Παυσανίας II, 36. Ο Θορικός στην Αττική φαίνεται να έχει την ίδια ρίζα. Οπότε το παιχνίδι στον τίτλο της κωμωδίας του Αντιφάνη που σημείωσα παραπάνω έχει βαθύτερο περιεχόμενο!

***

Δυο μέρες μετά την εορτή του Έρωτος, στις 6 του Μουνυχιῶνος μια ιερά πομπή παρθένων κατευθυνόταν προς το Δελφίνιον (αρχαίο ιερό του Απόλλωνα) κρατώντας ικετηρίες (η ικετηρία ήταν «κλάδος ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας ἐρίῳ λευκῷ κατεστεμμένος», Πλούταρχος, Θησεύς, 18) για να ικετεύσει τον Θεό. Ήσαν τα Δελφίνια (κατ' αναλογία προς τα Αιγινητικά Δελφίνια, Σχόλια στον Πίνδαρο, Πυθιονίκαι, VIII, 88; 91; 94).
Ο ιδρυτικός μύθος για την Αθηναϊκή εορτή αναφερόταν στην πομπή και ικεσία του Θησέα με τους επιλεγέντες νέους και νέες πριν κατέβουν στη θάλασσα για να πάνε στην Κρήτη, βορά του Μινωταύρου (Πλούταρχος loc.cit.). Και σε αυτήν την ιστορία εμπλέκεται η Αφροδίτη, αφού εντέλει τα Ερωτικά έσωσαν τον Θησέα και τους Αθηναίους κούρους και κόρες: τον ερωτεύτηκε η Αριάδνη. Έτσι ο Πλούταρχος διηγείται (loc.cit.) ότι το Μαντείον των Δελφών έδωσε χρησμό να πάρουν ηγεμόνα της αποστολής την Αφροδίτη και να προσευχηθούν να τους συνοδεύσει. Σημάδι τεράστιο έδειξε η θεά συγκατάβασης: όταν ο Θησεύς τέλεσε δίπλα στη θάλασσα, πριν αναχωρήσει, θυσία στην Αφροδίτη μιας αίγας, «τὴν ἀίγα θήλειαν οὖσαν αὐτομάτως τράγον γενέσθαι· διὸ καὶ καλεῖσθαι τὴν θεὸν Επιτραγίαν», πληροφορεί ο ευσεβής Χαιρωνεύς. Η θηλυκή αίγα πάνω στη θυσία έγινε τράγος, και η Αφροδίτη πήρε το θείο επίθετο Επιτραγία.
Σε ένα πήλινο ανάγλυφο από τον Γέλα της Σικελίας περί το 500 π.Χ. (E. Simon, Die Goetter der Griechen, Fig. 243, p. 251) η Αφροδίτη κρατάει στα χέρια ένα μικρό κατσίκι πωγωνοφόρο, το κατσίκι που είναι τραγί με μεγάλη γενειάδα.
Συχνή είναι η απεικόνιση στην Κύπρο της θεάς ως θήλεος με πώγωνα (π. χ. S. Sophocleous, Atlas des Representations Chypro-Archaiques des Divinites, Pl. XLIV.3; Pl. XLV.3). Ο Ησύχιος επιβεβαιώνει το θεμελιώδες αυτό χαρακτηριστικό της Κυπρίας και πρωταρχικής Αφροδίτης: s.v. Ἀφρόδιτος. Θεόφραστος μὲν τὸν Ἑρμαφρόδιτόν φησιν. οὗ δὲ τὰ περὶ Ἀμαθοῦντα γεγραφὼς Παίων ὡς (έτσι σωστά ο Kusterus διορθώνων το χειρογραφικό λάθος "Παιάνισον", cf. Πλούταρχος, Θησεύς, 20, 3, όπου αναφέρεται Παίων ὁ Ἀμαθούσιος FHG IV, 371). Ο Macrobius (Saturnalia III, 8, 2) παρατηρεί ότι από άγνοια μερικοί διώρθωναν στην Αινειάδα του Βιργίλιου (II 632) το (αρσενικό) ducente deo σε (θηλυκό) ducente dea εκεί που ο Αινείας διηγείται ότι ακολούθησε την προτροπή της μητέρας του Αφροδίτης. Το σωστό είναι το πρώτο, όπως και στον Calvus (Fr. 7 Morel) ο Aterianus υποστηρίζει ότι η ορθή γραφή είναι

pollentemque deum Venerem,

και όχι deam, προκειμένου για την Venus = Αφροδίτη. Και εις επίρρωση αυτών των ποιητικών λογιοτήτων ο Macrobius (loc. cit.) αναφέρει τα ιερολογικά περί της Κυπρίας Αφροδίτης: signum etiam eius est Cypri barbatum corpore sed veste muliebri, cum sceptro ac statura virili et putant eandem marem ac feminam esse. (Ενδεδυμένο άγαλμα, άρα διαφορετικό από αυτά στα οποία αναφέρθηκα προηγουμένως). Και ταυτόσημα ο Servius στα σχόλια επί του ανωτέρω στίχου του Βιργιλίου: item Virgilius VII 498 "nec dextrae erranti deus abfuit" cum aut Juno fuerit aut Alecto (δηλαδή θηλυκές θεότητες). Est etiam in Cypro simulacrum barbatae Veneris, corpore et veste muliebri, cum sceptro et natura virili, quod Ἀφρόδιτον vocatur, cui viri in veste muliebri, mulieres in virili veste sacrificant. Ο Laevinus επίσης γράφει (fr. 26 Morel): Venerem igitur almum adorans, sive femina sive mas est, ita uti alma noctiluca est.
Από τους Έλληνες συγγραφείς ο Αριστοφάνης (Fr. 325 PCG vol. III 2 p. 180) απεκάλεσε την

Αφροδίτην Αφρόδιτον κατά τον Macrobius (III, 8, 3). Αν η αναφορά είναι στους «Ήρωες» τότε ίσως ο Αφρόδιτος είναι ένας από τους συνοδούς δαίμονες της Αφροδίτης εκεί. Ο Φιλόχορος (Fr.Gr.Hist. 328F184 = Macrobius III, 8, 3) εταύτιζε την αρρενίζουσα Αφροδίτη με την Σελήνη και γράφει ότι στην Αθήνα έκαναν σε αυτήν θυσία οι άνδρες με γυναικεία ενδυμασία και οι γυναίκες με ανδρική γιατί εθεωρείτο ότι η ίδια θεότητα ήταν και άνδρας και γυναίκα. Αυτό ίσως εξηγεί τα προβλήματα που θα αναφέρω παρακάτω σχετικά με τα Μουνύχια και την εθνική τους σημασία. Η Θεά της Μουνυχίας ήταν εξίσου Άρτεμις ως Σελήνη και Αφροδίτη, συνδεόμενη με την Ανατολική θεά του Έρωτα και του Πολέμου.

Αλλά ως προς την ουσία και φύση της Αφροδίτης έχουμε επ' αυτού τη μυστική γνώση που προϋποτίθεται, και επικυρούται από την Κύπρια Αφροδίτη και τις Αφροδιτικές θεογονίες: η θεά είναι ο θεός της οδού του αφρού (Αφρ-οδίτη), τουτέστιν ο θεός του Φαλλού δι' ου το αφρώδες σπέρμα. Αντί πολλών άλλων δείτε προχείρως την ορθόδοξη ερμηνεία, Ησιόδου, Θεογονία, 188-192 (ο Κρόνος ξέκοψε με το πελώριο οδοντωτό δρέπανο που του ετοίμασε η μητέρα του Γη, τα αιδοία του πατέρα του Ουρανού),

μήδεα δ᾽ ὡς τὸ πρῶτον ἀποτμήξας ἀδάμαντι
κάββαλ᾽ ἀπ᾽ ἠπείροιο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
ὥς φέρετ᾽ ἀμ πέλαγος πουλὺν χρόνον, ἀμφὶ δὲ λευκὸς
ἀφρὸς ἀπ᾽ ἀθανάτου χροὸς ὥρνυτο· τῷ δ᾽ ἔνι κούρη
ἐθρέφθη· κτλ.

Αυτή ήταν η γέννηση της Κόρης που ωνομάσθηκε Αφροδίτη γιαυτόν τον λόγο, όπως και γιαυτό είχε το θείο επίθετο «φιλομηδής», αρέσκετο στα ανδρικά γεννητικά όργανα, εξηγεί αμέσως μετά ο Ησίοδος (vv. 195 – 200).

Μόλις γεννήθηκε η Αφροδίτη την υποδέχθηκε ο Έρως ο οποίος είναι αρχαιότατος θεός, ανήκει στην αρχική Ησιόδεια Αγία Τριάδα : Χάος – Γη – Έρως, το Μέγα Κοσμικό Χάσμα, ο πρώτος σταθερός σχηματισμός μέσα του, και η δυναμική αρχή του παντός, η πανίσχυρη Έλξη στην οποία τα πάντα υποτάσσονται (Ησίοδος, Θεογονία, 116 – 122). Ο Έρως είναι ο ομορφότατος των θεών, κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισιν θεοῖσιν, 120. Η δημιουργική δυναμική του σύμπαντος ειναι η ανίκητη έλξη προς το κάλλος. Να το συστατικό βίωμα του Ελληνισμού που έχουμε εξηγήσει στα Σεμινάρια στη θρησκευτική προβολή του. Και αντίστοιχα στην εικονογραφία ο Έρως παρίσταται ως πτερωτός έφηβος – νέος αφάτου κάλλους.

Ο Έρως είναι αρχαιότερος θεός από την Αφροδίτη και την υποδέχεται στην γέννησή της. Εικονογραφική παράσταση του γεγονότος έχομε π.χ. σε δύο αγγεία. Σε μια υδρία από τις Συρακούσες (23.912; Beazley ARV(2), 1041.11; Paralipomena, 443; Cl. Berard, Anodoi, Essai sur l' imagerie des passages chthoniens, Pl. 18, No. 62), η θεία σκηνή περιλαμβάνει τον Έρωτα να βοηθεί την ανερχόμενη Αφροδίτη ενώ συμπαρίστανται η Αθηνά, δύο θέαινες, πιθανώτατα η Δήμητρα και η Περσεφόνη, και ένας Σάτυρος, αντιπρόσωπος του Διονυσιακού κύκλου. Έντονα χθόνιο περιβάλλον. Σε μια άλλη υδρία (Genes 1155; ARV(2) 917, 206; Paralipomena, 430; Berard, op. cit., Plate 14, No. 47) ο Έρωτας υποδέχεται την αναδυόμενη Αφροδίτη κρατώντας ιερή ταινία, μια άλλη κρέμεται ψηλά σε νοητό τοίχο κάποιου ιερού, μια γυναικεία μορφή στέκεται πίσω από την Αφροδίτη έτοιμη να την τυλίξει με ένα ύφασμα που κρατάει όπως όταν πρόκειται για την γέννηση ενός βρέφους, ενώ ένας φοίνικας μάλλον υποδηλώνει την Κύπρο ως τόπο του κοσμικού συμβάντος.

***

Επανέρχομαι στον Μουνυχιώνα. Ο μήνας είχε λάβει το όνομά του από τα Μουνύχια, μεγάλη εορτή στην πανσέληνο του μήνα αφιερωμένη στην Άρτεμη Μουνυχία και εις ανάμνηση και τιμή της Ναυμαχίας της Σαλαμίνας. Μουνυχία είναι η Ακρόπολη του Πειραιά, η Καστέλλα. Και το λιμάνι από κάτω, το Φανάρι, στρατιωτικός ναύσταθμος στην αρχαιότητα. Η Ακρόπολη είχε ιερό της Αρτέμιδος Μουνυχίας. Στα Μουνύχια προσφέρονταν στη θεά πλακούντες «ἀμφιβῶντες», γλυκίσματα με εμφυτευμένα πέριξ μικρά δαδιά σαν κεριά. [Φώτιος, Λεξικό, s.v. ἀμφιφόων; Παυσανίας Αττικιστής, Λεξικό, s.v. ἀμφιφῶντες (H. Erbse, Untescuchungen zu den Attizistischen Lexika, No 105 p. 160 και No. 116 p. 161); Suda s.v. ἀνάστατοι; Ευστάθιος, Σχόλια στον Όμηρο, p. 1165.6; 12; Αθήναιος 645a; Πολυδεύκης VI 75; Etymolog. Genuinum s.v.; Hesychius s.v.].
Η λέξη ἀμφιφῶντες παραπέμπει σε σύγχρονη λάμψη και των δύο, δύο πραγμάτων μαζύ, που τότε θα είναι οι δυο μεγάλοι λαμπτήρες του στερεώματος, ο Ήλιος και η Σελήνη. Στην Πανσέληνο του Μουνυχιώνος, μετά την Εαρινή Ισημερία, εξισούνται οι διάρκειες της ημέρας και της νύχτας, και η ημέρα γίνεται αρκετά μεγάλη ώστε τα δύο Φώτα, αντιδιαμετρικά κατά την Πανσέληνο, να φαίνονται και να λάμπουν για πρώτη φορά μετά τον χειμώνα ταυτόχρονα το πρωί, ώστε με την ανατολή του Ηλίου να δύει η Σελήνη. Πρόκειται ακριβώς για την ερμηνεία του Φιλόχορου στο έργο του Περὶ ἡμερῶν (FrGrHist. 328F 86, από τον Φώτιο loc.cit. και τον Αθήναιο XIV, 645A-B): Φιλόχορος δ᾽ ἀμφιφῶντα αὐτόν (sc. τον πλακούντα) κληθῆναι καὶ εἰς τὰ τῆς᾽Αρτέμιδος ἱερὰ φέρεσθαι᾽έτι τε καὶ εἰς τὰς τριόδους [sc. λόγω της ειδικής ταύτισης Αρτέμιδος και Εκάτης],᾽επεὶ᾽εν᾽εκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ [την 16η Μουνυχιώνος]᾽επικαταλαμβάνεται ἡ᾽σελήνη᾽επὶ ταῖς δυσμαῖς ὑπὸ τῆς τοῦ ηλίου᾽ανατολῆς, καὶ ο᾽ούρανὸς᾽αμφιφῶς γίνεται [δηλαδή με δυο φώτα, κατ᾽ εικόνα δε του αμφιφώτος ουρανού, οι αμφιφώντες πλακούντες].

Η ειδική σημασία της Πανσελήνου του Μουνυχιώνος στην Κλασσική Αθήνα αντανακλάται επακριβώς στην ειδική σημασία της πρώτης Πανσελήνου μετά την Εαρινή Ισημερία για την Ορθοδοξία. Γιατί αυτή καθορίζει βασικά το Πάσχα ως κινητή εορτή για το σημερινό τεχνητό ημερολόγιο. Ο εορτασμός του Πάσχα δένεται με τη φυσική κίνηση του ήλιου και της σελήνης: η πρώτη Κυριακή μετά την πρώτη πανσέληνο μετά την Εαρινή Ισημερία (εκτός εάν σύμπτωση με τον εορτασμό του Εβραϊκού Πάσχα προκαλέσει μετάθεση). Για παράδειγμα, φέτος η ισημερία είναι στις 20 Μαρτίου. Πρώτη Νέα Σελήνη θα έχουμε στις 22 Μαρτίου, οπότε θα άρχιζε ο Μουνυχιών. Η Πανσέληνος του Μουνυχιώνος μας θα είναι στις 6 Απριλίου. Και το Πάσχα αντί της Κυριακής 8 Απριλίου μετατίθεται στην επόμενη Κυριακή 15 Απριλίου.
Θαυμαστές οι διαχρονικές συντοπικές συνέργειες.
Υπάρχει και μια δεύτερη σημαίνουσα αντιστοιχία μεταξύ αρχαίων και νέων.
Τα Μουνύχια εκτός της θρησκευτικής διάστασής τους ήταν και μια «εθνική» εορτή για την Αθήνα.
Δοξολογείτο η Μεγάλη Νίκη στην ναυμαχία της Σαλαμίνας. Πλούταρχος, Πότερον᾽Αθηναῖοι κατὰ πόλεμον᾽ή κατὰ σοφίαν ἐνδοξότεροι, 349F: ταὴν δ᾽ ἕκτην᾽επὶ δέκα τοῦ Μουνιχιῶνος ᾽Αρτέμιδι καθιέρωσαν,᾽εν ᾗ᾽τοῖς Ἕλλησιν περὶ Σαλαμῖνα νικῶσιν᾽επέλαμψεν η᾽θεὸς πανσέληνος (υπονοώντας την τυπική ταύτιση Αρτέμιδος και Σελήνης). Και Πλούταρχος, Λύσανδρος, XV,1: ο᾽δ᾽ οὖν Λύσανδρος, ὡς παρέλαβε τὰς τε ναῦς ἁπάσας πλὴν δώδεκα καὶ τὰ τείχη τῶν᾽Αθηναίων, ἕκτῃ᾽επὶ δεκάτῃ Μουνιχιῶνος μηνός,᾽εν ᾗ᾽καὶ τὴν᾽εν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν᾽ενίκων τὸν βάρβαρον, κτλ. Αναφέρεται στην τελική ήττα των Αθηναίων κατὰ τον Πελοποννησιακόν πόλεμο – Λύσανδρος ο αποθεωθείς νικητής Σπαρτιάτης στρατηγός.

Τραγική ανυπέρβλητη ειρωνία της ιστορίας, της Τύχης ή Μοίρας, η ημέρα της ένδοξης νίκης να συμπέσει με την ημέρα της επονείδιστης ήττας.
Κατά τα Μουνύχια λοιπόν, ετελείτο, εις μνήμη και τιμή της νίκης βεβαίως, όχι της ακλεούς συντριβής, ναυτική στρατιωτική «παρέλαση», πομπή πολεμικών πλοίων με τους εφήβους (κατά την θητεία τους ως νέων στρατιωτών) να διεξάγουν ναυτικό αγώνα και φιλική ναυμαχία, όπως προκύπτει από ευάριθμες επιγραφές.
IG 2(2) 1029.13:ἐπόμπευσαν (sc. οι έφηβοι) δὲ καὶ τῆ᾽Αρτέμιδι ἐν Μουνιχίᾳ. 1028.20: ἐποιήσαντο δὲ καὶ τῇ πομπῇ ἅμιλλαν᾽ἐν τῷ λιμένι (sc. τον μεγάλο λιμένα του Πειραιά), περιέπλευσαν δὲ καὶ᾽εἰς Μουνιχίαν καὶ᾽έθυσαν τῇ θεῷ. 1006.29: περιέπλευσαν δὲ καὶ τοῖς Μουνιχίοις εἰς τὸν λιμένα τὸν᾽εμ Μουνιχίᾳ ἀμιλλώμενοι. 2130.49: ναυμαχήσαντεσ Μουνίχια. Τα συμμετέχοντα πολεμικά πλοία ήσαν ιερά. IG 2(2) 1011.16: περιέπλευσαν δὲ καὶ εἰς Μουνιχίαν᾽εν ταῖς ἱεραῖς ναυσίν.
Υπάρχει όμως ένα πρόβλημα εδώ, και μάλιστα σοβαρό. Η νίκη της Σαλαμίνας εορταζόταν στις 16 Μουνυχιώνος. Όμως η ναυμαχία δεν είχε γίνει αυτήν την ημερομηνία αλλά σε πολύ διαφορετική εποχή. Η ορθή ημερομηνία κατά τον Πλούταρχο, ο οποίος έκανε επισταμένες έρευνες ως προς το θέμα, ήταν περί τις 20 Βοηδρομιώνος (Αύγουστος-Σεπτέμβριος). Κάμιλλος, 19: τοῦτο δ᾽ αὖ πάλιν Πέρσαι μηνὸς Βοηδρομιῶνος ἕκτῃ μὲν᾽εν Μαραθῶνι, τρίτῃ δ᾽εν Πλαταιαῖς ἅμα καὶ περὶ Μυκάλην ἡττήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, πέμπτῃ δὲ φθίνοντος ἐν᾽Αρβήλοις. οἱ᾽<δ᾽>Αθηναῖοι καὶ τὴν περὶ Νάξον᾽ενίκων ναυμαχίαν, ἧς Χαβρίας ἐστρατήγει, τοῦ Βοηδρομιῶνος περὶ τὴν πανσέληνον,᾽εν δὲ Σαλαμῖνι περὶ τὰς εἰκάδας, ὡς ἡμῖν᾽εν τῷ Περὶ ἡμερῶν᾽αποδέδεικται. Και ο Πολύαινος, III, 11, 2, τοποθετεί τη ναυμαχία στην ημέρα του μυστικού Ιάκχου των Ελευσινίων Μυστηρίων, δηλαδή στις 20 Βοηδρομιώνος.

Εάν η γνώμη αυτή βασίζεται στον Ηρόδοτο VIII, 65, και στα εκεί ιστορούμενα, είναι επισφαλής. Πρόκειται για τη διήγηση περί του Δικαίου και του Δημάρατου και του παράξενου φαινομένου να ακουστεί ο μυστικός Ἴακχος, η κραυγή των μυστών κατά την πομπή προς την Ελευσίνα που λάμβανε χώρα στις 20 Βοηδρομιώνος, ως εάν προήρχετο από μέγα πλήθος ενώ η Αττική ύπαιθρος ήταν έρημη από το φόβο του Περσικού στρατού που προήλαυνε. Όντως μεν το επεισόδιο φαίνεται να έλαβε χώρα πραγματικά, κατά τη φυσική εκδοχή της Ηροδότειας διήγησης. Αλλά επίσης αυτό που προκύπτει αναντίρρητα από το χωρίο είναι ότι η Ναυμαχία έγινε μετά τις 20 Βοηδρομιώνος, λίγες ημέρες το πιθανότερο μετά, όταν ο Ξέρξης οδηγώντας τις Περσικές δυνάμεις είχε κατέβει στην Αθήνα. Η έκλειψη ηλίου που αναφέρει ο Ηρόδοτος (IX, 10) έγινε στις 2 Σεπτεμβρίου 480 π.Χ. Τα γεγονότα που συνέβησαν τότε επίσης δείχνουν προς ημερομηνία μάχης μετά τις 20 Βοηδρομιώνος, που συνέπιπτε τότε προς τις 22 Σεπτεμβρίου (v. Busolt, Griechische Geschichte, II, p. 703, n. 3).
Είναι περίεργο τι έκανε τους Αθηναίους να εορτάζουν στις 16 Μουνυχιώνος τη μεγάλη νίκη τους στη Ναυμαχία της Σαλαμίνας που έγινε μήνες μετά. Για να μη συμπίπτει προς την καταισχύνη της παράδοσης στους Λακεδαιμόνιους πιθανότατα, αλλά γιατί τότε και όχι άλλοτε. Ακόμη και η πληροφορία περί πανσελήνου δεν επικυρώνεται. Η νύχτα ήταν σκοτεινή, Αισχύλος, Πέρσαι, 357; 364; 428 (cf. Busolt, op.cit., II p. 702, n. 2). Θα πρέπει να υποθέσουμε κάποια ειδική στρατιωτική ιδιότητα της Μουνυχίας Αρτέμιδος (εξ ου, η μάλλον αφ᾽ ης, και ο πολεμικός ναύσταθμος στον λιμένα της Μουνυχίας). Και εδώ έχουν σχέση όσα ανέφερα προηγουμένως περί πολεμικής θεάς Μουνυχίας, επαμφοτερίζουσας μεταξύ Αφροδίτης και Αρτέμιδος μέσω Σελήνης, και πιθανόν Αυγερινού – Εσπέρου. Αλλά και η εποχή της Άνοιξης είναι κατάλληλη για το μέγα Άνοιγμα της Αθηναϊκής ιστορίας. Το 480

π.Χ. και η Ναυμαχία της Σαλαμίνας, είναι ο χρόνος και το κατόρθωμα που ενεργοποίησε όλη την Αθηναϊκή δυναμική – μακροχρονίως προετοιμασμένη από το απελευθερωτικό Μεταρρυθμιστικό πνεύμα του Σόλωνα, Πεισίστρατου, Κλεισθένη, η οπία εύρισκε εκείνο τον καιρό έναν μεγάλο ηγέτη, τον Θεμιστοκλή. (Και ο Θεμιστοκλής αφιέρωσε στην Άρτεμη ένα ιερό κοντά στο σπίτι του, Πλούταρχος, Θεμιστοκλής, 22. Την ονόμασε «Αριστοβούλη»).
Έτσι ξεκίνησε η μετεωρική άνοδος της Αθήνας στην ηγεμονική θέση μέσα σε λιγότερο από 30 χρόνια. Η ανάσταση της Αθήνας το 480 π.Χ. από βέβαιο θάνατο ταίριαζε στην εποχή που αντιστοιχεί στις αρχές Απριλίου.
Και επιπλέον εορταζόταν η Παρθένος Άρτεμις τότε. Ως στρατηγός που της πρέπουν τα νικητήρια. Όπως στην Παναγία Παρθένο. Οι αναλογίες των συμβολισμών είναι πάντοτε ισχυρές, συγκλίνουσες, διαχρονικές και συντοπικές.

***

«Δε δουλεύω για την κυβέρνηση, δουλεύω για τον Ελληνισμό. Δεν αγαπώ την κυβέρνηση, αγαπώ τον Ελληνισμό. Σιχαίνομαι την κυβέρνηση, δε σιχαίνομαι τον Ελληνισμό. Άμα συλλογίζομαι την κυβέρνηση, πέφτω,. σηκώ νομαι, όταν νιώ θω τον Ελληνισμό. Πονώ για τον Ελληνισμό. για την κυβέρνηση μ' έρχεται καταφρόνια».
Ίων Δραγούμης, Ο Ελληνισμός μου και οι Έλληνες, Α', Μακεδονία 1903, §17.

Εαρινή Ισημερία. Ευαγγελισμός της Θεοτόκου. Επανάσταση.
Αρχή Άνοιξης και άνοιγμα στον Έρωτα για το Κάλλος που συνταράζει τη φύση μέχρι τα έγκατά της και την κάνει πλουμιστή πανώ ρια.
Άνοιγμα και διείσδυση του κτιστού από το Άκτιστο, του δημιουργήματος από τον Δημιουργό. Σύλληψη άμωμος του υπερούσιου Θεού από την κοσμική ύπαρξη γιατί

στη ρίζα του φυσικού όντος δρα το κάλλος της απόλυτης τελειότητας.
Άνοιγμα του χώ ρου και του λαού και του εθνικού πολιτισμού στην ιστορία, Ελευθερία.
Τριπλές διαστάσεις ενός πανίσχυρου συμβόλου.
Ο ΝεοΕλληνισμός ως επίσημο Καθεστώ ς ασέβησε μεγάλως και προς τις τρεις. Ανάθεμά του.
Εκτόπισε και κατέστρεψε τον αναγωγό Έρωτα του Καλού και τον αγώ να της αριστείας, συστατικά βιώ ματα του Ελληνισμού, από το φυσικό χώ ρο τους. Ανάθεμά του.
Αποκόπηκε και από τους δυναμερούς χυμούς του όντος και από το κάλλος της φύσης και από τη λυτρωτική ησυχία που συνέχει δύναμη και ομορφιά στον πυρήνα της ύπαρξης. Ανάθεμά του.
Πρόδωσε το Πνεύμα της Επανάστασης ποδοπατώ ντας την αρχή της Ελευθερίας και πρόστυχα υποκρινόμενος εθνεγερσία από την Οθωμανική ολοκλήρωση του οικείου χώ ρου μας για να καλύψει τη ρυπαρή Ευρωποδουλεία του. Ανάθεμά του και τρις ανάθεμά του.
Το Κατεστημένο του ΝεοΕλληνικού Κράτους είναι ένας απεχθής λεκές στην ιστορία μας. Μια Φαυλοκρατία ανίκανη, και γι' αυτό πρόστυχη, και γι' αυτό διεφθαρμένη, και γι' αυτό προδοτική.
Ανάθεμα στους Πιθήκους του Ευρωπαϊσμού, τα περίγελα της οικουμένης. Ανάθεμα στο μωρογέλοιο Καθεστώ ς της υποτέλειας. Ανάθεμα στους Ανθέλληνες.
Μιαίνουν την Άνοιξη, τώ ρα στην ιδιαίτερη ώ ρα της.
Ρυπαίνουν τον Ευαγγελισμό της θείας Ενσάρκωσης.
Λερώ νουν τη μνήμη της Επανάστασης με την ασελγή παρουσία τους.
Τι θέλουν οι επίσημοι λακέδες του ευρωπαισμού στην γιορτή μας της Άνοιξης, του Ευαγγελισμού, της Επανάστασης; Τι ζητάει η κόπρος του Αυγεία στα καλά και αγαθά;
Να τους διώ ξουμε από τα ιερά μας.
Να τους πετάξουμε έξω από την γιορτή μας.

Οι Ερινύες του Πνεύματος και της Ιστορίας του έχουν πιάσει δουλειά από καιρό. Με τη θαυμαστή αναγκαστική τυχαιότητα της δράσης τους μεριμνούν ανεναντίωτες για την Κοσμική Δίκη. Το δοσιλογικό Καθεστώ ς της Υποτέλειας υποφέρει την ανελέητο Άτη της ύβρης του, μαστιγώ νεται ανελέητα από τα φίδια της τιμωρίας. Περιωθούμενοι οι ποταποί από τις Μοίρες ελαύνονται οιστρόπληγες τα πάνδεινα πάσχοντες. Σφαδάζουν οι τιποτένιοι με τη μοιρασιά που τους απέπτυσε στα Τάρταρα. Ζωντανοί νεκροί περιφέρονται ανόσια – και δεν τους οικτίρει ψυχή ζώ σα. Βασανίζονται ήδη στο επερχόμενο Καθαρτήριο πυρ.
Οι Δημιουργοί αναλαμβάνουμε τα ηνία των Πεπρωμένων του Ελληνισμού.
Για την αληθινή Άνοιξη της φύσης μας.
Για τον αληθινό Ευαγγελισμό της θέωσής μας.
Για την αληθινή Εανάστασή μας, τρίτη και τελεσιουργό.
Για την αιώ νια επιστροφή τώ ρα στον εαυτό μας.
Δόξα στους αγώ νες των Νέων Ηρώ ων κατά του καθεστώ τος Κατοχής.
Δόξα στη σοφία των στοχαστώ ν.
Δόξα στη φρόνηση των ελεύθερων.

***

Οι συναντήσεις των Σεμιναρίων γίνονται στην Αίθουσα Διαλέξεων του Μεγάρου Λόγου και Τέχνης, Πλατεία Γεωργίου Α’, 2ος όροφος.
Μετά την ομιλία ακολουθεί διεξοδική, ανοικτή συζήτηση.
Η εισοδος είναι ελεύθερη.